

ضرورت ارزیابی دوره های

پادگیری الکترونیکی

E-learning

مؤلفین:

نازیلا آفندیده

رضوان حکیم زاده

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

سرشناسه	: آفندیده، نازیلا، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: ضرورت ارزیابی دوره‌های یادگیری الکترونیکی E-learning / مولف نازیلا آفندیده.
مشخصات نشر	: تهران: آرنا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۵ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۰۲۷-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیها
موضوع	: آموزش از راه دور -- آموزش به کمک کامپیوتر
موضوع	: اینترنت و آموزش عالی
موضوع	: آموزش به کمک کامپیوتر
موضوع	: آموزش عالی-- منابع شبکه کامپیوتری
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- دوره‌های آزاد
رده بندی کده	: ۱۳۹۳ ض ۲/۷/ LC۵۸۰۲
رده بندی دیویی	: ۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۶۹

عنوان	: ضرورت ارزیابی دوره‌های یادگیری الکترونیکی E-learning
نویسنده	: نازیلا آفندیده
ناشر	: آرنا
طرح جلد	: فتح‌الله نوری
چاپ	: اول ۱۳۹۳
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۸۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۰۲۷-۷

www.arnapub.com

تشکر و قدردانی

به حکم من: لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق

از کلیه بزرگوارانی که در تالیف این کتاب ما را یاری نموده اند صمیمانه قدردانی و تشکر

می کنم .

www.ketab.ir

۱۰	مقدمه
۱۲	فصل اول
۱۳	بخش اول: کلیات یادگیری الکترونیکی
	تاریخچه
۱۸	- تاریخچه آموزش الکترونیکی در جهان
۲۴	- تاریخچه آموزش الکترونیکی در ایران
۲۶	تعریف یادگیری الکترونیکی
۲۷	انواع یادگیری الکترونیکی
۳۳	مزایا یادگیری الکترونیکی
۳۵	معایب یادگیری الکترونیکی
	معیارهای مهم در ارزیابی دوره های الکترونیکی
۳۵	- طراحی آموزشی در دوره یادگیری الکترونیکی
۳۸	- تعامل در دوره یادگیری الکترونیکی
۴۲	- مدیریت دوره یادگیری الکترونیکی
۴۵	- فناوری دوره یادگیری الکترونیکی
۴۹	- محتوای دوره یادگیری الکترونیکی
۵۳	- پشتیبانی از یادگیرنده در دوره یادگیری الکترونیکی
۵۴	- پشتیبانی از معلم در دوره یادگیری الکترونیکی
۵۵	- فرصت های یادگیری فردی یادگیری الکترونیکی
۵۶	- ارزشیابی دانشجویان دوره یادگیری الکترونیکی

بخش دوم:

دانشگاه مجازی

ضرورت گسترش دانشگاه مجازی

زیرساخت های پیاده سازی آموزش الکترونیکی

چالش های پیش روی یادگیری الکترونیکی

چالش های پیش روی یادگیری الکترونیکی در ایران

پیشنهاد بانی برای توسعه یادگیری الکترونیکی در کشور

نگاه به توسعه یادگیری الکترونیکی در برخی از کشورهای جهان

- بریتانیا

- هند

- استرالیا

- انگلیس

- چین

- کانادا

- ژاپن

- تایلند

- مالزی

- اندونزی

- جمهوری صحرا

توسعه یادگیری الکترونیکی در ایران

بخش سوم: لزوم ارزیابی از برنامه های یادگیری الکترونیکی

ارزشیابی دوره

تعریف ارزیابی در آموزش

ارزیابی دوره های الکترونیکی

مفهوم و تعاریف کیفیت

۸۱ ارزشیابی کیفیت آموزشی

۸۲ ارزشیابی کیفیت در دوره های یادگیری الکترونیکی

۸۴ مدل ها و چک لیست های ارزیابی محیط های الکترونیکی

مدل:

۸۴ - مدل رودریک سیمز

۸۴ - مدل فیلیس

۸۵ - مدل هاکس

۸۶ - مدل بانوم و گارتنر

۸۷ - مدل بدرالمنان

۸۸ - مدل ریچ و مایسون

۸۹ - مدل فیلیس

۸۹ - مدل موسسه سیاست گذاری آموزش عالی

چک لیست ها

۹۰ - چک لیست هئیت آموزشی - چه سوی آفریقا

۹۲ - چک لیست ارزشیابی دانشگاه تگزاس

تحقیقات انجام شده در زمینه ارزیابی دوره های الکترونیکی

۹۴ - تحقیقات انجام شده در ایران

۹۶ - پژوهش های انجام شده در خارج از ایران

منابع

۱۰۶

پیوست ها

۱۱۳

مقدمه

در قرن حاضر اگر جوامع بخواهند همپای پیشرفت و فناوری که با سرعت شگفت‌انگیزی روبه حرکت است پیش بروند باید حرکت کنند و سنتی خودش را کنار بگذارند و گامی تند و سریع در پیش بگیرند، در غیر این صورت از پیشرفت بازمی‌مانند. همزمان با تغییرات سریع فنون و مهارت‌ها، ظهور پدیده‌های جدید در فناوری اطلاعات فرایند آموزش که یکی از ارکان اساسی جامعه است متحول شده است.

تا چند سال پیش افراد برای آموزش و یادگیری به مکان و زمان مشخصی نیاز داشتند ولی امروزه با پیشرفت دوره‌های آنلاین و شبکه تا حدودی این نیاز از بین رفته و افراد قادر هستند هر چیزی را در هر مکان و زمان که بخواهند یاد بگیرند. این درسایه نظام جدیدی از آموزش صورت می‌گیرد که آموزش الکترونیکی نامیده می‌شود.

در ایران نیز با گسترش آموزش مبتنی بر وب محیط‌های آموزشی کاملاً دگرگون شده است و در آموزش عالی روز به روز برای ارائه خدمات مختلف از آموزش مبتنی بر وب استفاده می‌نمایند. تحول این ابزارها و روش‌ها در جهت‌هایی است که هر فرد در هر زمان و مکان بتواند با امکانات خودش و در زمانی که خودش معین می‌سازد و بر اساس نیازهای خود به یادگیری بپردازد.

در دنیای امروزی آموزش تأثیر بسزایی در تغییر و پیشرفت جامعه دارد و توسعه آموزش و پرورش و آموزش عالی عامل پیشرفت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و حتی فرهنگی کشورها به شمار می‌رود. ظهور فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب گردید که نظام آموزش از راه دور به صورت نظام آموزشی کارآمدتر و موثرتر که قادر به پاسخگویی به بسیاری از نیازهای آموزشی افراد جامعه می‌باشد مطرح گردد. نظام آموزشی از راه دور توانسته بسیاری از مسائل و مشکلات آموزش حضوری و سنتی را در سطوح مختلف آموزش به نحو مطلوب حل نماید که از مهم‌ترین این مسائل ظرفیت محدود جذب دانشجو در نظام دانشگاهی حضوری، انعطاف پذیری مکان و زمان آموزش و یادگیری و مخارج بالای آموزش حضوری بوده است.

با افزایش متقاضیان آموزش عالی در جهان و همچنین در ایران راه اندازی دانشگاه های مجازی را در جامعه ضروری می کند تا کمبود دانشگاه های سنتی را جبران کند. خان در این زمینه معتقد است: «با توجه به رشد سریع جمعیت دانشجویی، استفاده از فناوری ارتباطات و اطلاعات در آموزش عالی ضروری به نظر می رسد. رشد سریع آموزش الکترونیکی، بسیاری از موانع بر سر آموزش عالی را میان برداشت و این فرصت را در اختیار دانشگاهها قرار داد که بتوانند پاسخگوی افزایش تقاضا برای آموزش باشند».

در ادامه روند افزایش تقاضا برای آموزش عالی، دانشگاههای مجازی نیز توسعه پیدا کرده، و روز به روز بر تعداد آن ها افزوده می شود و بسیاری از مراکز آموزشی سنتی نیز این نوع از آموزش را جز برنامه های خود قرار داده اند. برنامه های متنوعی را بصورت تک درس یا دوره های مختلف (کارشناسی، کارشناسی ارشد، کارشناسی دکتری، و...) ارائه می نمایند. با افزایش رشد کمی دانشگاه های مجازی باید به کیفیت آموزش و خدمات این مراکز نیز توجه زیادی نمود چون احتمال دارد متقاضیان آن با آموزش و خدمات با کیفیت پایین روبرو شوند. چون توسعه و بقای این دانشگاه ها علاوه بر مسائل زیرساختی و بودجه به رضایت فراگیر از کیفیت برنامه ها و دوره های آن بستگی دارد.